

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 261

van **STEFAAN SINTOBIN**

datum: 12 februari 2024

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

West-Vlaamse landbouwbedrijven - Stopzetting en opstart

Uit het antwoord van de minister op mijn schriftelijke vraag nr. 313 van 23 januari 2023 blijkt dat er in een tijdspanne van zeven jaar (2014-2020) in West-Vlaanderen 1346 landbouwbedrijven moesten stoppen met hun activiteiten. Het gaat om een gemiddelde van ongeveer 192 landbouwbedrijven per jaar. Dat is duidelijk meer dan het gemiddelde aantal starters in de provincie, waar het om ongeveer 122 bedrijven per jaar gaat. Zo stoppen er 57 procent meer landbouwbedrijven in West-Vlaanderen, dan dat er starters zijn.

Het aandeel stoppers is redelijk verdeeld over de hele landbouwsector. Ongeveer een derde deed in West-Vlaanderen aan akkerbouw, terwijl net meer dan een kwart van de stoppers een gespecialiseerd veeteeltbedrijf had. Ongeveer 15% van de stoppende landbouwbedrijven was een gemengd bedrijf.

In dezelfde periode werden in de provincie ook 80 officiële faillissementen aangetekend in de land- en tuinbouw. De zes steden en gemeenten met de meeste stoppende landbouwbedrijven waren Beernem, Wingene, Tielt, Diksmuide, Poperinge en Ieper. In elk van die steden en gemeenten stopten sinds 2014 minstens 45 land- en tuinbouwbedrijven.

1. Kan de minister een overzicht geven van het jaarlijkse aantal startende en stoppende landbouwbedrijven in West-Vlaanderen sinds 2021? Hoe evalueert hij die cijfers? Hoeveel landbouwbedrijven waren er sinds 2021 jaarlijks actief in de provincie?
2. In welke subsectoren van de land- en tuinbouw bevinden zich de meeste startende bedrijven sinds 2021 in West-Vlaanderen? In welke subsectoren van de land- en tuinbouw bevinden zich de meeste stoppende bedrijven sinds 2021 in West-Vlaanderen? Graag een overzicht van de meest opvallende resultaten. Hoe evalueert de minister die resultaten, en acht hij het nodig/opportuun om met bepaalde beleidsaanpassingen een of meerdere evoluties tegen te gaan/aan te moedigen? Zo ja, welke evoluties concreet, en welke maatregelen/initiatieven zal hij daartoe nemen en/of heeft hij al genomen?
3. Hoeveel land- en tuinbouwbedrijven stopten sinds 2021 jaarlijks in West-Vlaanderen, met als reden voor de stopzetting het faillissement van het bedrijf? Hoe evalueert de minister die cijfers?
4. In welke gemeenten en steden en/of gebieden van de provincie West-Vlaanderen vallen duidelijk meer/minder startende/stoppende land- en tuinbouwbedrijven op te merken sinds 2021? Hoe verklaart de minister die verschillen?

ANTWOORD

op vraag nr. 261 van 12 februari 2024

van **STEFAN SINTOBIN**

1. Bijlage 1 geeft een overzicht van het jaarlijks aantal starters en stoppers in West-Vlaanderen voor de periode 2021-2023. Gemiddeld zijn er voor de periode 2021-2023 jaarlijks 152 starters en voor de periode 2021-2022 230 stoppers. Er waren in de periode 2021-2022 gemiddeld 8.077 landbouwbedrijven in West-Vlaanderen. Aangezien er voor 2023 nog geen volledig zicht is op het aantal stoppers, zijn de voorlopige cijfers van 2023 nog niet meegenomen bij de berekening van het gemiddelde aantal stoppers en het gemiddelde aantal bedrijven. Het aantal starters ligt in 2021 hoger dan het aantal vermeld in antwoord op schriftelijke vraag nr. 313 van 23 januari 2023 doordat correcties zijn aangebracht in de KBO (NACE-code voor landbouw).
2. Bijlage 2 geeft een overzicht van de typologie van de starters en stoppers in West-Vlaanderen voor de periode 2021-2022. Vooral akkerbouwers en gespecialiseerde veeteeltbedrijven zetten hun bedrijf stop.

In het nieuwe gemeenschappelijke landbouwbeleid (GLB) werden via het VLIF de ondersteuning voor de jonge landbouwers aangescherpt. De opstart- en overnamesteun werd inhoudelijk sterk vereenvoudigd qua toegangsvoorwaarden. Voor het eerst behoort ook opstart van nieuwe bedrijven tot de mogelijkheid (bv. in kader van reconversie van een site) en is combinatie met maximaal een halftijdse job als werknemer mogelijk. Met dit laatste wordt het beleid aangepast aan de realiteit in Vlaanderen: er is een groep jonge mensen die een landbouwbedrijf wenst over te nemen, maar dit al dan niet tijdelijk ook graag willen combineren met een job buiten het landbouwbedrijf. De maximale steun werd ook opgetrokken naar het Europese maximum van 100.000 euro. Daarnaast wordt in het nieuwe GLB ook de versterking voor de investeringssteun voor jonge landbouwers verdergezet die begin 2021 ingeslagen werd. Voor jonge landbouwers is een bijkomend steun van 10% voor de meest duurzame investering (30% en hoger). Ook voor nieuwbouwstallen met ammoniakemissiearme technieken is in kader van het stikstofbeleid 65% steun voorzien voor jonge landbouwers. De generatiewissel in de landbouwsector staat onder grote druk. Het is dan ook een goede zaak dat de hoge kost die een bedrijfsovername in Vlaanderen met zich meebrengt gevolgd door het toekomstbestendig maken van het bedrijf bijkomend ondersteund worden door het VLIF.

3. Bijlage 3 geeft een overzicht van het aantal faillissementen voor de periode 2021-2023 in de NACE-sector landbouw. De gegevens zijn afkomstig van Statbel. Er zijn een tiental faillissementen per jaar, waarvan 1/3 bij veeteeltbedrijven. Elk faillissement is er vanzelfsprekend één teveel. Ik stel wel vast dat het absolute aantal eerder beperkt is in verhouding tot het totale aantal bedrijven.
4. De gemeenten Houthulst, Staden, Wingene, Poperinge, Zonnebeke en Ieper hebben de meeste starters. De gemeenten Blankenberge, Mesen, Kuurne, De Panne, Koksijde en Oostende hebben de minste starters. De gemeenten Ieper, Poperinge, Wingene, Veurne, Zonnebeke, Diksmuide, Alveringem, Kortemark en Zedelgem hebben de meeste stoppers. De gemeenten Dentergem, Izegem, Zuienkerke, Oostende, De Panne, Blankenberge, Mesen en Kuurne hebben de minste stoppers. De gemeenten met de meeste starters en stoppers zijn ook de gemeenten met een groot aandeel

landbouwbedrijven. Daar waar het dezelfde gemeenten betreft (Ieper, Poperinge, Zonnebeke, Wingene) kan dit wijzen op een generatieoverdracht. De gemeenten met de minste starters en stoppers zijn door de band heen gemeenten met weinig landbouwbedrijven (de kust, de rand rond Kortrijk) of zijn heel kleine gemeenten (Mesen).

BIJLAGEN

1. [Overzicht van het jaarlijks aantal starters en stoppers in de provincie West-Vlaanderen voor de periode 2021-2023](#)
2. [Overzicht van de typologie van de starters en stoppers \(in aantal en procentueel aandeel\) in de provincie West-Vlaanderen voor de periode 2021-2022](#)
3. [Overzicht van het aantal faillissementen in de NACE-sector landbouw in de provincie West-Vlaanderen voor de periode 2021-2023](#)